

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เอลนีโญ (El Nino)

ปรากฏการณ์อุ่นขึ้นของน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเลสูงขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยปกติอย่างน้อย ๐.๕ องศาเซลเซียสติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้อากาศร้อนและแห้งแล้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงประเทศไทย ส่งผลให้ปริมาณน้ำฝนลดลง เกิดภัยแล้ง และอุณหภูมิเฉลี่ยสูงขึ้น มักเกิดฝนแล้งในประเทศไทยโดยเฉพาะภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งผลกระทบต่อ การเพาะปลูกและปริมาณน้ำในเขื่อน

ลานีญา (La Nina)

ปรากฏการณ์เย็นลงของน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเลต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปกติอย่างน้อย ๐.๕ องศาเซลเซียส ติดต่อกันเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้อากาศเย็นลงและมีฝนตกมากขึ้นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงประเทศไทย ส่งผลให้มีความชื้นในอากาศสูง ฝนตกหนัก และอาจเกิดน้ำท่วม ในประเทศไทยมักเกิดพายุฝนรุนแรงและน้ำท่วมในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะภาคใต้และภาคตะวันออก ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อพืชผลและโครงสร้างพื้นฐาน

ผลกระทบเอลนีโญและลานีญาระดับโลก

ปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญาส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศทั่วโลกในหลายมิติ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายภูมิภาค ตั้งแต่ทวีปเอเชียไปจนถึงอเมริกาและยุโรป เช่น

๑. อุณหภูมิโลกเปลี่ยนแปลง

เอลนีโญ: อุณหภูมิโลกสูงขึ้นโดยเฉลี่ย ๐.๒-๐.๓ องศาเซลเซียส ส่งผลให้เกิดคลื่นความร้อนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ลานีญา: อุณหภูมิโลกสูงขึ้นโดยเฉลี่ย ๐.๑-๐.๒ องศาเซลเซียส ทำให้ฤดูหนาวในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รุนแรงขึ้น

๒. รูปแบบฝนแปรปรวน

บางพื้นที่แห้งแล้งรุนแรง เช่น ออสเตรเลียตะวันออกอินเดียเซีย และฟิลิปปินส์ ช่วงเอลนีโญ บางพื้นที่น้ำท่วมหนัก เช่น อเมริกาใต้ตอนเหนือ เปรู และเอกวาดอร์ในช่วงเอลนีโญ ในทางกลับกัน ลานีญาทำให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีฝนมากกว่าปกติ

๓. ภัยธรรมชาติเพิ่มขึ้น

พายุรุนแรงขึ้นในบางภูมิภาค โดยเฉพาะพายุเฮอริเคนในมหาสมุทรแอตแลนติกช่วงลานีญา คลื่นความร้อนและไฟป่าเกิดบ่อยขึ้นในอเมริกาเหนือ และยุโรปช่วงเอลนีโญ น้ำท่วมฉับพลันและดินถล่มในเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๔. ผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเล

เอลนีโญ: อุณหภูมิน้ำทะเลสูงขึ้นทำให้ปะการังฟอกขาวในมหาสมุทรแปซิฟิก การเปลี่ยนแปลงของกระแสน้ำส่งผลต่อการอพยพของปลาและสัตว์ทะเล ปริมาณปลาในแหล่งประมงสำคัญลดลงส่งผลต่อเศรษฐกิจท้องถิ่น

๕. ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม

ภาคเกษตรกรรมได้รับผลกระทบรุนแรง ผลผลิตลดลงในบางภูมิภาค ราคาสินค้าเกษตรพุ่งพรวดทั่วโลก โดยเฉพาะข้าว กาแฟ และน้ำตาล การย้ายถิ่นฐานของประชากรในพื้นที่เสี่ยงภัยเพิ่มขึ้น สร้างความท้าทายด้านมนุษยธรรม

แหล่งที่มาข้อมูล: <https://thaipublica.org/๒๐๒๕/๐๔/atthaseth-petmeesri-assesses-el-nino-and-la-nina-events-in-thailand/>